

Per Bjørn Foros

Bilder fra det moderne

Idéer og verdier i endring

Baksidetekst

BILDER FRA DET MODERNE

Idéer og verdier i endring

Dette er en beretning om vår nære forhistorie, avgrenset til perioden fra mellomkrigstid fram til i dag, illustrert gjennom historisk fotomateriale, avisutklipp, plakater, reklame og tidstypiske innslag.

Det *faste* moderne var preget av kriser, krig og gjenreisning, som krevde samhold og nøysomhet, men også politisk styring og en sterk stat, med satsing på industri og utdanning. Dette ledet til vekst og velstand, med tilhørende endringer i hverdag, arbeidsliv og fritid. Vi fikk biler og vaskemaskiner, TV og sydenturer – men også folketrygd og helsetjenester av alle slag.

Et par tiår etter krigen kom omslaget, med ungdomsopprør og frigjøring, fulgt av oljealder og nyliberalisme. Det ble lettet på restriksjoner og normer, vi fikk mer å velge mellom (varer, åpningstider), nye rettigheter vokste fram (abort, sykehusvalg), og det ble løsere tøyler i oppdragelse og skole. Samtidig kom fellesskapet i skyggen for personlige interesser. Verdier og holdninger kom i drift; dette er det *flytende* moderne.

Men etter hvert skulle slitasjen melde seg, som en lengsel etter forankring og holdepunkter, en *ny fasthet*. Det kom til et oppgjør med «snillismen»: mer krav og kontroll i skole og arbeidsliv, med testiver og skjemavelde. Så fikk vi da også «generasjon lydige» – likevel til en høy pris for mange. Utenforskap og ulikhet gir grunn til uro, miljøproblemene enda mer; samtidig oppstår nye fronter og et nytt politisk landskap. Det gir nytt liv til samfunnsdebatten.

Situasjonen til dagens unge er viet bred plass, der finner vi mye engasjement, og de unge vil gjerne forandre verden. Kan dette lede til en kulturell selvrefleksjon?

Per Bjørn Foros er tidligere førsteamanuensis ved Høgskolen i Sør-Trøndelag/NTNU, der han har undervist vordende lærere i pedagogikk og miljøfag. Han har skrevet en rekke bøker og deltar ofte i offentlig debatt, både når det gjelder utdanning, miljøspørsmål og politiske temaer.